2025/2612

18.12.2025

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/2612,

11. detsember 2025,

millega kinnitatakse Ukraina rahastu Ukraina kava kohase kuuenda osamakse osalise maksmise tingimuste rahuldavat täitmist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu, ([1]) eriti selle artikli 26 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) 2024/792 loodud Ukraina rahastu (edaspidi „rahastu“) I samba raames antakse Ukrainale aastatel 2024–2027 tagastamatu toetuse ja laenuna kuni 38 337 000 000 eurot ([2]) rahalist toetust. I samba raames eraldatakse rahalisi vahendeid peamiselt Ukraina rahastu Ukraina kava (edaspidi „kava“) alusel, mis on heaks kiidetud nõukogu rakendusotsusega (EL) 2025/2157 ([3]) muudetud nõukogu rakendusotsusega (EL) 2024/1447 ([4]). Kavas on esitatud Ukraina reformi- ja investeerimiskava ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed vahe-eesmärgid, mis on seotud rahastamisega rahastu I samba raames.

(2) Kava seire ja elluviimise ajakava, sealhulgas kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed vahe-eesmärgid, mis on seotud rahastamisega rahastu I samba raames, on esitatud rakendusotsusega (EL) 2025/2157 muudetud rakendusotsuse (EL) 2024/1447 lisas.

(3) Kavale kättesaadavaks tehtavate rahaliste vahendite kogusumma on 32 337 000 000 eurot, millest antakse 5 337 000 000 eurot antakse tagastamatu rahalise toetusena ja kuni 27 000 000 000 eurot laenuna.

(4) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artiklitega 24 ja 25 on Ukrainale tehtud kättesaadavaks 6 000 000 000 eurot erakorralise sildrahastamisena ja 1 890 000 000 eurot eelmaksetena, mis moodustab 7 % laenutoetusest, mida Ukrainal on õigus Ukraina kava alusel saada.

(5) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikega 4 on Ukrainale kava viie esimese osamaksena välja makstud 16 576 146 834 eurot, millest on tagastamatu rahalise toetusena välja makstud 3 400 000 000 eurot ja laenuna 13 176 146 834 eurot. Kooskõlas liidu ja Ukraina vahel määruse (EL) 2024/792 artikli 22 kohaselt sõlmitud laenulepinguga kasutati viiest esimesest osamaksest 991 752 987 eurot laenu eelmaksete tasaarvestamiseks.

([1]) ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Pärast Rootsi ja komisjoni vahelise ülekandmislepingu jõustumist ja sellega seotud rahalise sissemakse üle kandmist teeb Rootsi kooskõlas nõukogu rakendusotsusega (EL) 2025/2157 rahastu I sambasse tagastamatu rahalise toetusena täiendava rahalise sissemakse 750 000 000 Rootsi krooni ehk ligikaudu 67 000 000 eurot.
([3]) Nõukogu 17. oktoobri 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/2157, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).
([4]) Nõukogu 14. mai 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(6) Vastavalt määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikele 2 esitas Ukraina 31. oktoobril 2025 nõuetekohaselt põhjendatud taotluse laenutoetuse kuuenda osamakse osaliseks väljamaksmiseks. 11. novembril 2025 esitas ta ajakohastatud maksetaotluse, et võtta arvesse neljanda osamakse ühe allesjäänud vahe-eesmärgi vastuvõtmist. Määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõike 5 kohaselt tuleb kinnipeetud makse välja maksta üksnes juhul, kui Ukraina on järgnevas maksetaotluses nõuetekohaselt põhjendanud, et ta on võtnud vajalikud meetmed, et tagada kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete vahe-eesmärkide rahuldav täitmine. Taotlusele oli lisatud terve rida dokumente, mis tõendavad neljanda osamakse ühe vahe-eesmärgi ja kuuenda osamakse kaheksa vahe-eesmärgi rahuldavat täitmist. Ta esitas ka kõik dokumendid, mida nõutakse raamlepingu artikli 12, rahastamislepingu artikli 5 ning liidu ja Ukraina vahel sõlmitud laenulepingu artikli 6 alusel vastavalt määruse (EL) 2024/792 artiklitele 9, 10 ja 22.

(7) Ukraina viimase taotluse aluseks olevad vahe-eesmärgid on seotud mitmesuguste reformidega, mis on esitatud kavas peatükkides, mis käsitlevad avaliku sektori finantsjuhtimist, kohtusüsteemi, finantsturge, inimkapitali, ettevõtluskeskkonda, detsentraliseerimist ja regionaalpoliitikat, kriitilise tähtsusega toorainete haldamist ning rohepööret ja keskkonnakaitset. Ukraina ülesehitamise digitaalne haldusvahend on välja töötatud ja kasutusele võetud. Jõustunud on seadus, millega luuakse haldusasjade lahendamiseks uus kohus, samuti on jõustunud riigi omandis olevate pankade müügipõhimõtteid käsitlevad õigusaktid, Ukraina täitevasutuste territoriaalse korralduse reformimist käsitlev seadus ja Ukraina põllumajandusele antavat avaliku sektori toetust käsitlevad õigusaktid. Vastu on võetud kolme tööstustoodete rühma käsitlevad harmoneeritud standardid, Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppesse ja riiklik jäätmekava aastani 2033. Ukraina kriitiliste toorainete reservide kontrollimist käsitlev aruanne on avaldatud.

(8) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikega 3 hindas komisjon üksikasjalikult Ukraina taotlust ja andis positiivse hinnangu neljanda osamakse jaoks vajalikust kahest allesjäänud vahe-eesmärgist ühe ning kuuenda osamakse jaoks vajalikust kümnest vahe-eesmärgist kaheksa rahuldava täitmise kohta, nagu on kirjeldatud käesoleva otsuse lisas. Positiivne hinnang puudutab kava rakendamist. Töö Ukraina õigusaktide vastavusse viimiseks liidu õigustikuga jätkub liiduga ühinemise protsessi käigus.

(9) Ukraina kinnitas oma maksetaotluses, et ta ei ole ei ole ühtki varasemate vahe-eesmärkide rahuldavaks täitmiseks võetud meedet tagasi pööranud.

(10) Komisjon on täiendavalt hinnanud, et Ukraina täidab Ukraina jätkuvalt määruse (EL) 2024/792 artiklis 5 sätestatud liidu toetuse eeltingimust. Eelkõige jätkab Ukraina tulemuslike demokraatlike mehhanismide, sealhulgas parlamentaarse mitmeparteisüsteemi ja õigusriigi järgimist ja austamist, ning tagab jätkuvalt inimõiguste, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamise.

(11) Seepärast tuleks käesoleva otsusega kinnitada, et kava neljanda osamakse puhul kahest allesjäänud vahe-eesmärgist ühe ja kuuenda osamakse puhul kümnest vahe-eesmärgist kaheksa asjakohased tingimused on rahuldavalt täidetud.

(12) Võttes arvesse Ukraina keerulist finantsseisundit, on äärmiselt oluline rahalised vahendid võimalikult kiiresti välja maksta. Arvestades olukorra kiireloomulisust tuleks protsessi kiirendada, mistõttu peaks käesolev otsus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval ning seda tuleks kohaldada alates selle vastuvõtmise päevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 kohase komisjoni hinnanguga, mis on lisatud käesolevale otsusele, kinnitatakse, et asjaomased tingimused tagastamatu rahalise toetuse ning laenutoetuse neljanda ja kuuenda osamakse osaliseks väljamaksmiseks summas 2 456 365 209 eurot (enne eelmaksete tasaarvestamist), millest 597 494 240 eurot kuulub neljanda osamakse alla ja 1 858 870 969 eurot kuuenda osamakse alla, on rahuldavalt täidetud.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates selle vastuvõtmise kuupäevast.

Brüssel, 11. detsember 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

J. JENSEN

LISA

järgmise dokumendi juurde: nõukogu rakendusotsus, millega kinnitatakse Ukraina rahastu Ukraina kava kohase kuuenda osamakse osalise maksmise tingimuste rahuldavat täitmist

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Ukraina esitas 31. oktoobril 2025 kooskõlas 29. veebruari 2024. aasta määruse (EL) 2024/792 (millega luuakse Ukraina rahastu) artikliga 26 taotluse Ukraina kava kuuenda osamakse osaliseks väljamaksmiseks ([1]). 11. novembril 2025 esitas Ukraina ajakohastatud maksetaotluse, milles kinnitas neljanda osamakse ühe varem täitmata vahe-eesmärgi rahuldavat täitmist. Koos maksetaotlusega esitas Ukraina tõendid, millest nähtub, et nõukogu 14. mai 2024. aasta rakendusotsuse (EL) 2024/1447 ([2]) (millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang ja mida on muudetud nõukogu rakendusotsusega (EL) 2025/2157) lisas ([3]) (edaspidi „nõukogu rakendusotsuse lisa“) ette nähtud neljanda osamakse üks vahe-eesmärk ja kuuenda osamakse kaheksa vahe-eesmärki on rahuldavalt täidetud.

Ukraina esitatud teabe põhjal loetakse üheksa vahe-eesmärki rahuldavalt täidetuks.

Avaliku sektori finantsjuhtimist käsitleva **2. peatüki** raames on välja töötatud ja rakendatud Ukraina ülesehitamise digitaalne haldusvahend.

Kohtusüsteemi käsitleva **3. peatüki** raames jõustus seadus, millega luuakse uus kohus haldusasjade arutamiseks.

Finantsturge käsitleva **5. peatüki** raames jõustusid riigi omanduses olevate pankade müüki reguleerivad ajakohastatud õigusaktid.

Ettevõtluskeskkonda käsitleva **8. peatüki** raames on vastu võetud kolme tööstustoodete rühma käsitlevad harmoneeritud standardid.

Detsentraliseerimist ja regionaalpoliitikat käsitleva **9. peatüki** raames jõustusid Ukraina täitevasutuste territoriaalse korralduse reformi reguleerivad õigusaktid.

Ukraina põllumajanduslikku toidutööstust käsitleva **12. peatüki** raames jõustusid Ukraina põllumajandusele antavat avaliku sektori toetust reguleerivad õigusaktid.

Kriitilise tähtsusega toorainete haldamist käsitleva **13. peatüki** raames on avaldatud Ukraina kriitiliste toorainete varude kontrollimise aruanne.

Rohepööret ja keskkonnakaitset käsitleva **15. peatüki** raames on vastu võetud Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kokkuleppesse ja riiklik jäätmekava aastani 2033.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu (ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Nõukogu 14. mai 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Nõukogu rakendusotsuse lisa, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361.

([3]) Nõukogu 17. oktoobri 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/2157, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

Vahe-eesmärk 2.8

Vahe-eesmärgi nimetus: Ukraina ülesehitamise digitaalse haldusvahendi väljatöötamine ja rakendamine
Seotud reform/investeering: 4. reform. Avaliku sektori investeeringute haldamise parandamine
Rahastatakse järgmistest allikatest: laen
Taust Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 2.8 nõuet järgmiselt: *„Ukraina ülesehitamise digitaalse haldusvahendi väljatöötamine ja rakendamine, et võimaldada üldsuse juurdepääsu ülesehitusprojekte käsitlevatele andmetele kõigis etappides, sealhulgas planeerimisel, rahastamisel, hangetel, ehitamisel ja kasutuselevõtmisel, et võimaldada projektide rakendamise üle avalikku ja läbipaistvat järelevalvet ning ülesehitustööde paremat koordineerimist sektorite vahel“.* Vahe-eesmärk 2.8 on 2. peatüki (avaliku sektori finantsjuhtimine) 4. reformi rakendamise kahest vahe-eesmärgist teine. Sellele eelnes vahe-eesmärk 2.7 (2024. aasta teine kvartal) – avaliku sektori investeeringute haldamise reformimise kava rakendamist käsitleva tegevuskava vastuvõtmine.
Esitatud tõendid 1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud; 2) link avaliku sektori investeeringute haldamise digivahendi veebisaidile: DREAM; 3) ministrite kabineti 28. veebruari 2025. aasta resolutsioon nr 527 „Mõningate avaliku sektori investeeringute haldamisega seotud küsimuste kohta“, mida on muudetud 26. augustil 2025; 4) Ukraina 5. märtsi 2025. aasta seadus nr 4225-IX „Ukraina eelarveseadustiku muudatuste kohta seoses teatavate sätete ajakohastamise ja täiustamisega“; 5) Ukraina kogukondade ja territooriumide arengu ministeeriumi 20. augusti 2025. aasta määrus nr 1289 „Kinnisvara, ehituse ja taristu rekonstrueerimise haldamise ühtse digitaalse integreeritud info- ja analüüsisüsteemi tarkvara kasutuselevõtu kohta“; 6) tööde lõpetamise tõendid.
Analüüs Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 2.8 olulisi elemente. 4. reformi eesmärk on parandada avaliku sektori investeeringute haldamist. Selleks on Ukraina ametiasutused kooskõlas avaliku sektori investeeringute haldamise reformi tegevuskavaga välja töötanud ja rakendanud digivahendi ülesehitusprojektide haldamiseks.

Avatud hangete partnerlus töötas koostöös Ukraina kogukondade ja territooriumide arengu ministeeriumiga välja ülesehitustöö digiökosüsteemi vastutustundliku haldamise jaoks (Digital Restoration Ecosystem for Accountable Management – DREAM). DREAM on ühtne digiplatvorm, mis võimaldab hallata avaliku sektori investeerimisprojekte kõigil valitsustasanditel. See võimaldab üldsusele juurdepääsu reaalajas teabele projekti elutsükli kõigis etappides, tagades läbipaistvuse ja vastutuse. Koondades kõik projektidega seotud andmed ühte süsteemi, võimaldab DREAM avalikul sektoril ja rahastajatel teostada kogu avaliku sektori investeerimistsükli vältel – alates projekti ettevalmistamisest kuni rakendamiseni – pidevat järelevalvet ning ülesehitustöid erinevate valitsustasandite vahel paremini kooskõlastada.

DREAM võimaldab valitsusasutustel esitada oma kavandatavad iga-aastased avaliku sektori investeerimisprojektid rahastuse saamiseks, lähtudes keskpika perioodi prioriteetsete avaliku sektori investeeringute kavast, mida ajakohastatakse igal aastal ja milles määratakse kindlaks prioriteetsed sektorid, poliitikaeesmärgid ja rahandusministeeriumi kehtestatud avaliku sektori investeeringute soovituslik ülempiir. DREAM toetab sektoripõhiste projektiportfellide ja ühtse projektiregistri, st strateegiliste investeeringute nõukogu poolt heaks kiidetud prioriteetsete projektide portfelli loomist. DREAM võimaldab ka neid kesktasandi protsesse korrata piirkondlikul ja kohalikul tasandil, kus iga piirkond ja omavalitsus peab looma oma piirkondlike ja kohalike avaliku sektori investeerimisprojektide ühtse registri.

DREAM koosneb kasutajaportaalist (e-kabinet), avalikust portaalist ja analüütikaportaalist. Kasutajaportaal võimaldab kohalikel, piirkondlikel ja keskasutustel esitada kavandatud projekte rahastuse saamiseks. Avalik portaal, mis on kättesaadav siin, võimaldab juurdepääsu kõigile heakskiidetud prioriteetsetele avaliku sektori investeerimisprojektidele sektoriportfellides ja ühtsetes projektiregistrites kõigil valitsustasanditel. Iga projekti kohta on avalikult kättesaadav põhjalik teave, sealhulgas järgmine teave: projekti kirjeldus ja strateegilised eesmärgid, üksikasjalik eelarve ja rahastamisallikad, kavandamise ja rakendamise ajakava ning seis; hankemenetlus ja lepingu sõlmimine; ehitustegevuse ja kasutuselevõtmise üksikasjad. Avaldatakse ka kogu asjakohane, nii õiguslik kui ka tehniline projekti dokumentatsioon. Analüütikaportaal võimaldab koostada aruandlustabeleid ja visualiseerida andmeid, kasutades filtreid, mis põhinevad üksikasjalikel projektiandmetel. Olemas on ka interaktiivne kaart, mis võimaldab uurida kõiki projekte geograafiliselt, kuni kohaliku tasandini.

DREAM on integreeritud teiste oluliste digisüsteemidega, sealhulgas Prozorro (digitaalne riigihankesüsteem) ja avatud eelarve (riigikassa tehingute andmed). Integreerimine rahandusministeeriumi LOGICA-süsteemiga (kohalikud eelarveandmed) on kavas järgmise kuue kuu jooksul.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 3.2

Vahe-eesmärgi nimetus: haldusasjade arutamiseks mõeldud uue kohtu loomise seaduse jõustumine

Seotud reform/investeering: 1. reform. Kohtunike vastutuse, usaldusväärsuse ja professionaalsuse edendamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 3.2 nõuet järgmiselt:

„Piirkondliku erihalduskohtu ja erihaldusasjade apellatsioonikohtu loomise seadus on jõustunud ning algatatud on kohtunike läbipaistev valimine kooskõlas vastuvõetud õigusaktidega“.

Vahe-eesmärk 3.2 on 3. peatüki (kohtusüsteem) 1. reformi rakendamise kuuest vahe-eesmärgist teine. See rakendatakse paralleelselt vahe-eesmärgiga 3.1, mille kohaselt tuleb täita vähemalt 20 % vabadest kohtunike ametikohtadest. Sellele eelnes vahe-eesmärk 3.5, mis puudutab kohtunike usaldusväärsust käsitlevate deklaratsioonide ja nende kontrollimise protsessi läbivaatamist käsitleva õigusakti jõustumist ning mis tuli täita 2025. aasta teiseks kvartaliks, ent on endiselt täitmata. Sellele järgneb vahe-eesmärk 3.3, mis näeb ette 20 % selliste vanade distsiplinaarjuhtumite lahendamist või nende suhtes otsuse langetamist, mida ei ole 2023. aasta lõpu seisuga kaalutud, vahe-eesmärk 3.4, mis näeb ette kvalifikatsiooni hindamise (kontrollimise) lõpuleviimist 2025. aasta neljandas kvartalis 50 % selliste kohtunike puhul, kellel see ei olnud veel 30. septembri 2016. aasta seisuga läbitud, ning vahe-eesmärk 3.15, mille kohaselt peab haldusasju menetlev uus kohus alustama toimimist 2026. aasta neljandas kvartalis.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) Ukraina 26. veebruari 2025. aasta seadus nr 4264-IX „Muudatuste tegemine Ukraina seadusesse „Kohtusüsteem ja kohtunike staatus“ ning teistesse Ukraina õigusaktidesse, mis käsitlevad Kiievi piirkondliku erihalduskohtu ja Kiievi erihaldusasjade apellatsioonikohtu loomise ja toimimise õiguslikku alust“;

3) Ukraina 16. septembri 2025. aasta seadus nr 4602-IX „Piirkondliku erihalduskohtu ja erihaldusasjade apellatsioonikohtu loomine“;

4) teatis konkursi kohta 17 kohtuniku ametikoha täitmiseks piirkondlikus erihalduskohtus;

5) teatis konkursi kohta kümne kohtuniku ametikoha täitmiseks erihaldusasjade apellatsioonikohtus.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 3.2 olulisi elemente.

1. reformi eesmärk on edendada kohtunike vastutust, usaldusväärsust ja professionaalsust ning suurendada üldsuse usaldust kohtunike vastu, jätkata kohtunike läbipaistvat ja tulemuspõhist valimist, tõhustada ametisolevate kohtunike kvalifikatsiooni hindamist ja tugevdada distsiplinaarset vastutussüsteemi, olemasolevaid kohtunike usaldusväärsuse edendamise vahendeid ja luua uus kohus riigiasutustega seotud haldusasjade arutamiseks. Selleks võttis Ukraina parlament vastu seaduse nr 4264-IX, mis jõustus 26. märtsil 2025, ja seaduse nr 4602-IX, mis jõustus 2. oktoobril 2025. Nende seadustega luuakse piirkondlik erihalduskohus ja erihaldusasjade apellatsioonikohus.

Seadusega nr 4264-IX kehtestatakse Kiievi piirkondliku erihalduskohtu (piirkondlik erihalduskohus) ja Kiievi erihaldusasjade apellatsioonikohtu (erihaldusasjade apellatsioonikohus) kui kahe eraldi kõrgema erikohtu õiguslik alus. Seaduses on sätestatud uute kohtute pädevus, nähes ette, et piirkondlik erihalduskohus arutab Ukraina ministrite kabineti, ministeeriumi või muu keskse täitevorgani, Ukraina Riigipanga või muu üleriigilise pädevusega organi otsuste, tegevuse või tegevusetuse peale esitatud halduskaebusi. Samuti on ta pädev arutama näiteks mitme riigiasutuse kõrgetasemeliste ametnike ametisse nimetamise eest vastutavate valimiskomisjonide otsuste peale esitatud kaebusi. Erihaldusasjade apellatsioonikohus on ainult piirkondliku erihalduskohtu apellatsiooniaste ega vaata läbi teiste piirkondlike halduskohtute asju.

Seadusega nr 4264-IX kehtestatakse uute kohtute kohtunike ametisse nimetamise nõuded ja nähakse ette läbipaistev kohtunike valimise kord. Selles on sätestatud eriorgani – eksperdinõukogu – kaasamine kohtunikukandidaatide hindamisse. Eksperdinõukogu koosneb kuuest liikmest, kellest kolm nimetab Ukraina kohtunike nõukogu ja kolm rahvusvahelised ja välisriikide organisatsioonid, kes osutavad Ukrainale rahvusvahelist tehnilist abi kohtureformi ja/või korruptsiooni ennetamise ja tõkestamise valdkonnas. Eksperdinõukogu hindab kandidaatide usaldusväärsust ja erialast pädevust, eelkõige kasutades õigust viia kandidaatidega läbi vestlusi.

Vastavalt Ukraina õigusaktidele luuakse need kaks kohut ametlikult eraldi eriseadusega nr 4602-IX, mille president on esitanud Ukraina parlamendile. Sellega määratakse nende asukohaks Kiievi linn ja territoriaalseks jurisdiktsiooniks kogu Ukraina territoorium.

Pärast seaduse nr 4602-IX jõustumist 29. oktoobril 2025 algatas kohtunike kõrge kvalifitseerimiskomisjon valikumenetluse 17 esimese astme kohtuniku ja kümne apellatsioonikohtu kohtuniku ametikoha täitmiseks.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 5.2

Vahe-eesmärgi nimetus: riigi omanduses olevate pankade müügipõhimõtteid käsitlevate õigusaktide jõustumine
Seotud reform/investeering: 2. reform. Riigi osaluse vähendamine pangandussektoris
Rahastatakse järgmistest allikatest: laen
Taust Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 5.2 nõuet järgmiselt: *„Riigi omandis olevate pankade müüki käsitleva ajakohastatud õigusakti jõustumine, milleks on Ukraina 2012. aasta seadus nr 4524-VI, mis käsitleb riigi omandis olevate aktsiate võõrandamist riigi poolt rekapitaliseeritud pankade põhikirjajärgses kapitalis. Läbivaadatud õigusaktid peaksid hõlbustama erinevate osaluste müüki riigi omandis olevates pankades, võimaldades samal ajal paindlikkust täielikuks omandamiseks. Riigi omandis olevate pankade müügi aluspõhimõtted töötatakse välja ühisarutelude käigus ja konsensuse alusel rahvusvaheliste abiandjatega.“* Vahe-eesmärk 5.2 on 5. peatüki (finantsturud) 2. reformi rakendamise kahest vahe-eesmärgist esimene. Sellele järgneb vahe-eesmärk 5.3 „Pangandussektoris riigi osaluse järkjärgulise vähendamise strateegia vastuvõtmine“, mis tuleb täita 2026. aasta teises kvartalis.
Esitatud tõendid 1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud; 2) Ukraina 19. septembri 2024. aasta seadus nr 3983-IX „Pankade lubatud aktsiakapitalis sisalduvate riigi omandis olevate aktsiate müügi eripärade kohta“; 3) Ukraina ministrite kabineti 1. oktoobri 2025. aasta määrus nr 1061-r „Pankade lubatud aktsiakapitalis sisalduvate riigi omandis olevate aktsiapakkide müügi ettevalmistamise kohta“.
Analüüs Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 5.2 olulisi elemente. 2. reformi eesmärk on kehtestada riigi omandis olevate pankade müügi põhimõtted ja strateegia riigi osaluse järkjärguliseks vähendamiseks pangandussektoris. Selleks võttis Ukraina parlament vastu 19. septembri 2024. aasta seaduse nr 3983-IX „Pankade lubatud aktsiakapitalis sisalduvate riigi omandis olevate aktsiate müügi eripärade kohta“. Seadus jõustus 19. oktoobril 2024. Seadus hõlbustab riigi omandis olevates pankades olevate erinevate osaluste müüki, kehtestades ühtse õigus- ja menetlusraamistiku riigi omanduses olevate aktsiate võõrandamiseks. Seaduses on sätestatud selliste tehingute põhimõisted, eesmärgid ja mehhanismid. Raamistik reguleerib müügi ettevalmistamist, heakskiitmist ja läbiviimist konkurentsipõhiste menetluste kaudu, mida toetavad müügikonsultantide kaasamine ja spetsiaalse müügikomisjoni tehtav järelevalve. Selles on sätestatud müügikõlblikkuse kindlaksmääramise, pakkumismenetluste läbiviimise ja müügilepingute sõlmimise kord, samuti eeskirjad müügijärgse omandamise ja kontrolliva osaluse hindamise kohta. Kokkuvõttes võimaldavad need sätted riigil vähendada oma osalust pangandussektoris struktureeritud ja turule suunatud viisil. Seadus näeb ette ka paindlikkuse täieliku omandamise puhul, võimaldades Ukraina valitsusel kohandada iga tehingut vastavalt turutingimustele. See annab Ukraina ministrite kabinetile õiguse muuta aktsiapakkide suurust, valida sobivaim müügimenetlus ja muuta tingimusi enne pakkumismenetluse algust. Raamistik võimaldab korduvaid pakkumismenetlusi ja hindade korrigeerimist, et tagada tehingu lõpuleviimine, samas kui professionaalsete müügikonsultantide kaasamine tagab struktureerimis- ja hindamisprotsesside paindlikkuse. Lisaks sellele võib lepingutingimusi, sealhulgas kohaldatavat välisriigi õigust ja vahekohtumenetlust käsitlevaid klausleid, kohandada vastavalt investorite ootustele, tagades seeläbi erastamisprotsessis nii regulatiivse järjepidevuse kui ka ärilise paindlikkuse.

Riigi omandis olevate pankade müügi aluspõhimõtted töötatakse välja ühisarutelude käigus ja konsensuse alusel rahvusvaheliste abiandjatega. Täpsemalt võivad müügikomisjoni töös osaleda tema nõusolekul rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide, ELi institutsioonide ja ELi liikmesriikide esindajad, samuti muud rahvusvahelised ja välisriikide organisatsioonid, kes osutavad Ukrainale tehnilist abi. Neil on õigus väljendada oma seisukohti, taotleda ja saada müügikomisjonilt teavet ning anda soovitusi võistupakkumise ettevalmistamise ja läbiviimise kohta.

Müügikomisjonil on õigus otsustada järgmise üle: võistupakkumises osaleja riskiprofiili heakskiitmine vastavalt Ukraina Riigipanga nõuetele ettevõtte maine ja omandistruktuuri kohta; võistupakkumise läbiviimine ja menetlus; taotlejate osalemise lubamine, selle keelamine või lõpetamine seaduses sätestatud alustel; panga aktsiate ostu-müügilepingute projektide, nendega seotud dokumentide ja/või selliste lepingute peamiste tingimuste, sealhulgas müügikonsultandi soovitatud algse kauplemishinna heakskiitmine; müügiks pakutavate aktsiate arvu muutmine; uute pakkumisvoorude väljakuulutamine või pakkumismenetluse lõpetamine seaduses sätestatud juhtudel konsultandi soovituse alusel; pakkumismenetluse võitja heakskiitmine ja panga aktsiate lõplik ostu-müügileping koos kõigi seonduvate dokumentidega ning pakkumismenetluse tulemuste alusel kindlaksmääratud lõplik müügihind; kinnitamine, kas pakkumismenetlus on toimunud seaduses sätestatud tingimustel, ja muud küsimused, mis on sätestatud müügikomisjoni eeskirjades, Ukraina ministrite kabineti määrustes või on muul viisil vajalikud seaduse rakendamiseks.

Lisaks võivad müügikonsultandi valimisel osaleda rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide, ELi institutsioonide ja liikmesriikide esindajad ning muud rahvusvahelised ja välisriikide organisatsioonid, kes osutavad Ukrainale tehnilist abi, ning neil on õigus avaldada arvamust, taotleda ja saada teavet ning esitada soovitusi.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 8.8

Vahe-eesmärgi nimetus: kolme tööstustoodete rühma käsitlevate harmoneeritud standardite vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 5. reform. Õigusaktide ja standardite ühtlustamine ELiga

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 8.8 nõuet järgmiselt:

„Kolme tööstustoodete rühma (masinad, seadmete elektromagnetiline ühilduvus, madalpingelised elektriseadmed) käsitlevad harmoneeritud standardid võetakse tõlgituna vastu siseriiklike standarditena“.

Vahe-eesmärk 8.8 on 8. peatüki (ettevõtluskeskkond) 5. reformi rakendamise teine vahe-eesmärk. See järgneb vahe-eesmärgile 8.7 „Turujärelevalvemeetmete jätkamine ja toiduks mittekasutatavate toodete kontroll, sealhulgas tooteohutuskontroll“. Vahe-eesmärk 8.7 tuli saavutada 2024. aasta neljandas kvartalis ja sellele anti kolmanda osamakse raames positiivne hinnang.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;
2) selgitav tabel, milles on loetletud 71 standardit, mis esitati, tõlgiti ja võeti vastu;
3) riigiettevõtte UkrNDNC (Ukraina standardiorganisatsioon) 26. detsembri 2024. aasta määrused nr 310–334.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 8.8 olulisi elemente.

5. reformi eesmärk on jätkata turujärelevalvemeetmeid ning hõlbustada ELi normide ja standardite vastuvõtmist Ukrainas, eelkõige tööstustoodete valdkonnas. Selleks on Ukraina tõlkimise meetodit rakendades võtnud Ukraina riiklike standarditena (DSTU) kasutusele kolme prioriteetse tooterühma – masinad, seadmete elektromagnetiline ühilduvus, madalpingelised elektriseadmed – käsitlevad harmoneeritud standardid. 2024. aastal toimunud avalike hankemenetluste tulemusena sõlmis riiklik standardimisorgan lepingu 71 DSTU EN / DSTU EN IEC / DSTU EN ISO standardi tõlkimiseks ja kiitis need ametlikult heaks. Kõik standardid kehtestati majandusministeeriumi 26. detsembri 2024. aasta määrustega nr 310–334 ning need on seotud asjakohaste ELi direktiividega 2006/42/EÜ (masinadirektiiv), 2014/30/EL (elektromagnetilise ühilduvuse direktiiv) ja 2014/35/EL (madalpinge direktiiv).

— Masinad: 43 tõlget, eelkõige DSTU EN ISO 13849-1:2024 (masinate ohutuse kontrollisüsteemide üldpõhimõtted) ja DSTU EN 474-1:2022 (mullatöömasinad – üldine ohutus).

— Elektromagnetilise ühilduvuse seadmed: neli tõlget, näiteks DSTU EN 60947-8:2015 (soojuskaitsega pöörlevate elektrimasinate juhtseadmed) ja DSTU EN 62196-1:2015 (elektrisõidukite juhtivaks laadimiseks mõeldud pistikud).

— Madalpingelised elektriseadmed: 24 tõlget, sealhulgas DSTU EN IEC 62477-1:2024 (elektroonilised muundurid) ja DSTU EN IEC 62052-11:2024 (elektriarvestid), koos 16 kodumasinate standardiga seerias EN 60335-2-xx.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 9.1

Vahe-eesmärgi nimetus: Ukraina täitevasutuste territoriaalse korralduse reformi käsitlevate õigusaktide jõustumine edasi lükatud kohaldamisega

Seotud reform/investeering: 1. reform. Detsentraliseerimise edendamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen / tagastamatu toetus

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 9.1 nõuet järgmiselt:

„Ukraina seaduse (mis käsitleb Ukraina kohalike omavalitsuste seaduse ja mõningate muude Ukraina õigusaktide muutmist seoses Ukraina täitevasutuste territoriaalse korralduse reformimisega) jõustumine 12 kuu jooksul pärast sõjaseisukorra lõpetamist või kaotamist Ukrainas. Teisesed õigusaktid seaduse rakendamiseks võetakse vastu pärast selle jõustumist. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele:

— *kohaliku omavalitsuse muutmine prefektuuri tüüpi omavalitsusteks, et luua tasakaalustatud süsteem kohalike omavalitsusorganite tegevuse õiguspärasuse tagamiseks;*

— *keskvõimuorganite territoriaalsete organite koordineerimise tagamine riikliku poliitika rakendamisel piirkondlikul ja kohalikul tasandil.“*

Vahe-eesmärk 9.1 on 9. peatüki (detsentraliseerimine ja regionaalpoliitika) 1. reformi rakendamise kolmest vahe-eesmärgist esimene.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) Ukraina 5. novembri 2025. aasta seadus nr 4677-IX „Muudatused teatavates Ukraina õigusaktides kohalike omavalitsuste tegevuse seaduslikkuse ja läbipaistvuse tagamiseks“.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 9.1 olulisi elemente.

1. reformi eesmärk on luua raamistik kohaliku omavalitsuse muutmiseks prefektuuri tüüpi omavalitsusteks ning tagada volituste parem jaotus kohaliku omavalitsuse ja täitevasutuste vahel. Selleks võttis ülemraada 5. novembril vastu seaduse „Muudatused Ukraina teatavates õigusaktides kohalike omavalitsusasutuste tegevuse seaduslikkuse ja läbipaistvuse tagamiseks“, mis jõustus 12. novembril 2025, kuid mille kohaldamine lükati edasi 12 kuu võrra alates sõjaseisukorra lõppemisest või tühistamisest Ukrainas.

Seadusega algatatakse kohalike omavalitsuste ümberkujundamine prefektuuri tüüpi omavalitsusteks, kehtestades kohalike omavalitsuste tegevuse seaduslikkuse järelevalve süsteemi. Seaduses on sätestatud kohalike omavalitsusorganite tegevuse ulatus, ülesanded ja menetlused, millega tagatakse nende tegevuse seaduslikkus. Seadusega kehtestatakse meetmed, mille eesmärk on vältida kohalike omavalitsusorganite tegevuse seaduslikkuse rikkumist, sealhulgas mehhanism, mis tagab, et kohalikud omavalitsusorganid on teadlikud kohaliku omavalitsusega seotud õigusaktide muudatustest ja võivad vaidluste korral pöörduda kohtusse.

Seadusega kehtestatakse koordineerimise tõhustamise mehhanism. Seadusega määratakse kohalike omavalitsuste juhid vastutavaks ministeeriumide ja teiste keskasutuste territoriaalsete üksuste tegevuse kooskõlastamise ja seaduslikkuse tagamise eest.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 12.4

Vahe-eesmärgi nimetus: Ukraina põllumajandusele antavat avaliku sektori toetust käsitlevate õigusaktide jõustumine

Seotud reform/investeering: 3. reform. Investeerimisprogrammide haldamiseks loodud institutsioonilise ja halduskorralduse parandamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 12.4 nõuet järgmiselt:

„Riigi toetust Ukraina põllumajandusele käsitleva seaduse muutmise seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele:

— *tulevaste avaliku sektori toetusmeetmete kavandamine kooskõlas ELi õigustiku selle valdkonna põhimõtetega. Tulevaste avaliku sektori toetusmeetmete valik hõlmab tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude analüüsi;*

— *põllumajanduslikku tootmist toetavate meetmete kavandamine väikestes põllumajandusettevõtetes erainvesteeringute tegemiseks (põllumajandustootjate füüsilistesse varadesse, mida kasutatakse töötlemiseks ja turustamiseks);*

— *tulevaste finantsinstrumentide (sealhulgas krediidigarantiid) kavandamine kõigi põllumajandusettevõtete kategooriate jaoks koostöös rahvusvaheliste finantsasutustega;*

— *digitaliseerimine elektrooniliste dokumendihaldussüsteemide kaudu;*

— *riigiabi suunamine üksnes riiklikku põllumajandusregistrisse kantud abisaajatele.“*

Vahe-eesmärk 12.4 on 12. peatüki (põllumajanduslik toidutööstus) 3. reformi rakendamise ainus vahe-eesmärk.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) Ukraina 8. oktoobri 2025. aasta seadus nr 4619-IX „Muudatuste tegemine teatavatesse Ukraina seadustesse, mis käsitlevad põllumajandussektori toetamise korralduslikke põhimõtteid“.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 12.4 olulisi elemente.

3. reformi eesmärk on parandada põllumajanduslikule toidutööstusele suunatud avaliku sektori finantstoetuskavade haldust. Parlament võttis 8. oktoobril 2025 vastu Ukraina seaduse nr 4619-IX „Muudatuste tegemine teatavatesse Ukraina seadustesse, mis käsitlevad põllumajandussektori toetamise korralduslikke põhimõtteid“. Seadus jõustus 4. novembril 2025.

Seadusega kavandatakse kooskõlas ELi õigustiku põhimõtetega tulevased riiklikud toetusmeetmed põllumajanduse ja maaelu arengu valdkonnas. Seaduse sätted on kooskõlas kehtiva ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) põhimõtetega. Sellega määratakse kindlaks põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika üldine eesmärk ja sihid ning meetmed selle poliitika rakendamiseks. Üldise eesmärgi ja sihtide alusel töötatakse välja mitmeaastane põllumajanduse ja maapiirkondade arengu strateegia ning tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude põhjaliku analüüsi (SWOT-analüüsi) alusel valitakse välja riiklikud toetusmeetmed ja toetuse liigid.

Seaduses on sätestatud põllumajanduse ja maaelu arenguks antava riigi toetuse rahastamise, haldamise ja järelevalve struktuurid. Selles on ette nähtud selliste vastutavate asutuste nagu makseasutus, sertifitseerimisasutused ja keskne täitevasutus loomine, määrates kindlaks nende ülesanded, mis tagab riikliku põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika kujundamise ja rakendamise.

Seadusega kehtestatakse muu hulgas sätted poliitikakujundamise ja makseülesannete lahususe kohta, makseasutuse institutsionaalse sõltumatuse kohta ning makseasutuse üksikasjalike ülesannete kohta riikliku toetuse haldamisel põllumajanduse ja maaelu arengu valdkonnas, eelkõige läbipaistvuse ja vastutavuse, maksete kontrollimise ja kinnitamise ning toetuse saamise õiguse kontrollimiseks halduskontrollide ja kohapealsete kontrollide läbiviimise kohta.

Esmajärjekorras saavad riigi toetust väikesed põllumajandustootjad. Iga toetuse liigi puhul määratakse kindlaks põllumajandustootjate väiketootjaks liigitamise kriteeriumid. Seaduses on sätestatud ka meetmed riikliku toetuse rakendamiseks põllumajanduse ja maaelu arengu valdkonnas, sealhulgas investeeringud põllumajandustootjate füüsilistesse varadesse, et edendada tõhusust, konkurentsivõimet ja kestlikku põllumajandustootmist. Toetada võidakse ka põllumajandustootjate ühendusi põllumajandustoodete turustamisel.

Seadus võimaldab koostöös rahvusvaheliste finantsasutustega kavandada tulevasi finantsinstrumente (sh krediidigarantii vahendeid) kõigi põllumajandusettevõtete kategooriate jaoks, et rakendada põllumajanduse ja maaelu arengu poliitikat.

Seaduse eesmärk on edendada digitaliseerimist elektrooniliste dokumendihaldussüsteemide kaudu. Seadusega luuakse õiguslik alus ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi (IACS) väljatöötamiseks, mis hakkab koos teiste juba olemasolevate süsteemidega toimima elektroonilise dokumendihaldussüsteemina riikliku toetuse haldamiseks põllumajanduse ja maaelu arengu valdkonnas.

Seaduse kohaselt võib riigi toetust anda üksnes riiklikku põllumajandusregistrisse kantud abisaajatele. Riiklikus põllumajandusregistris registreerimata üksused riigi toetust ei saa.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 13.2

Vahe-eesmärgi nimetus: Ukraina kriitiliste toorainete varude kontrollimise aruande avaldamine
Seotud reform/investeering: 1. reform. Strateegilise planeerimise tõhustamine ja strateegilistele investoritele optimaalse raamistiku tagamine
Rahastatakse järgmistest allikatest: laen
Taust Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 13.2 nõuet järgmiselt: *„Avaldatakse ja tehakse investoritele kättesaadavaks Ukraina kriitiliste toorainete varude kontrollimise aruande, milles kasutatakse rahvusvahelist klassifikatsioonisüsteemi“.* Vahe-eesmärk 13.2 on 13. peatüki (kriitilise tähtsusega toorainete haldamine) 1. reformi rakendamise teine vahe-eesmärk. Sellele eelnes vahe-eesmärk 13.1, mis käsitles selliste õigusaktide jõustumist, millega vaadati läbi Ukraina maavarade baasi arendamise riiklik programm aastani 2030. Sellele vahe-eesmärgile anti 2024. aasta neljandas kvartalis kolmanda osamakse raames positiivne hinnang.
Esitatud tõendid 1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud; 2) *„Ukraina kriitiliste toorainete varude kontrollimise aruanne, milles kasutatakse rahvusvahelist klassifikatsioonisüsteemi“*, mis avaldati Ukraina geoloogiliste uuringute veebisaidil: Strateegiliste/kriitiliste maavarade varude kontrollimise aruanne.
Analüüs Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 13.2 olulisi elemente. 1. reformi eesmärk on meelitada ligi investeeringuid kriitiliste toorainete kaevandamisse ja töötlemisse. Ukraina kriitiliste toorainete varude kontrollimise aruanne avaldati Ukraina geoloogiliste uuringute veebisaidil: Strateegiliste/kriitiliste maavarade varude kontrollimise aruanne. Aruandes kasutatakse rahvusvahelist klassifikatsioonisüsteemi UNFC (ÜRO ressursside raamklassifikatsioon), mille ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu kinnitas 2004. aastal ning mis on endiselt oluline vahend kriitiliste ressursside kättesaadavuse ja kestlikkuse analüüsimiseks. UNFC 2019. aasta versioon on ressursside arendamise projektide klassifitseerimissüsteem, mis põhineb järgmistel põhimõtetel: — keskkonnaalane ja sotsiaal-majanduslik elujõulisus; — tehniline teostatavus; — tooraineprojektide kaubanduslik potentsiaal. Tulemused avaldatakse veebisaidil, et need oleksid investoritele kättesaadavad.
Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 15.4

Vahe-eesmärgi nimetus: Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kokkuleppesse
Seotud reform/investeering: 2. reform. Kliimapoliitika
Rahastatakse järgmistest allikatest: laen
Taust Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 15.4 nõuet järgmiselt: *„Võetakse vastu Ukraina ministrite kabineti määrus, millega kiidetakse heaks Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kokkuleppesse. Riiklikult kindlaksmääratud panus keskendub järgmistele peamistele valdkondadele:* — *kõrgem heitkoguste vähendamise eesmärk kui Ukraina praeguses riiklikult kindlaksmääratud panuses;* — *võrdlusaasta kehtestamine kasvuhoonegaaside allikatest pärit heitkoguste ja nende sidujate arvutamiseks;* — *kavandatud meetmete rakendamise kestus ja/või ajavahemikud;* — *kohaldamisalasse kuuluvate ja hõlmatud majandussektorid ja kasvuhoonegaasid;* — *protsesside kavandamine, kasutatavad eeldused ja metodoloogilised lähenemisviisid, sealhulgas kasvuhoonegaaside inimtekkeliste heitkoguste ja neeldumise hindamiseks ja arvestamiseks;* — *riiklikult kindlaksmääratud panuse õigluse ja ambitsioonikuse põhjendus, võttes arvesse riiklikke olusid;* — *panus ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni eesmärgi saavutamisse ning kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramisesse / sidujate arvu suurendamisse kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni artiklis 2 sätestatud eesmärgiga.* *Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kokkuleppesse on ambitsioonikam kui praegune ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panus.“* Vahe-eesmärk 15.4 on 15. peatüki (rohepööre ja keskkonnakaitse) 2. reformi rakendamise teine vahe-eesmärk. Riikliku kliimapoliitika alaste õigusaktide jõustumist käsitlevale vahe-eesmärgile 15.2 anti 2025. aasta esimeses kvartalis neljanda osamakse raames positiivne hinnang. Vahe-eesmärgile 15.4 järgneb vahe-eesmärk 15.3, mis puudutab kliimamuutuste ja osoonikihi säilitamise teadus- ja ekspertnõukogu käsitleva resolutsiooni vastuvõtmist 2025. aasta neljandas kvartalis.
Esitatud tõendid 1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud; 2) Ukraina ministrite kabineti 29. oktoobri 2025. aasta määrus nr 1172-r „Ukraina teise riiklikult kindlaksmääratud panuse Pariisi kokkuleppesse heakskiitmine“; 3) Ukraina ministrite kabineti 29. oktoobri 2025. aasta määruse nr 1172-r „Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kokkuleppesse“ lisa.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 15.4 olulisi elemente.

2. reformi (kliimapoliitika) eesmärk on luua kliimajuhtimise struktuur ning asjakohane mehhanism Ukraina riikliku poliitika väljatöötamiseks ja rakendamiseks kliimamuutuste valdkonnas.

Ministrite kabineti määrus nr 1172-r „Ukraina teise riiklikult kindlaksmääratud panuse Pariisi kokkuleppesse heakskiitmine“ võeti vastu 29. oktoobril 2025. Selles seati eesmärgiks vähendada aastaks 2035 heitkoguseid (sh neeldumine) „üle 65 %“ 1990. aasta tasemest. Eelmine ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panus nägi ette heitkoguste vähendamise 65 % võrra aastaks 2030. Arvutuse võrdlusaastaks on 1990. aasta, võrdlusnäitajaks on selle aasta heitkogused, mida on hinnatud riiklikus aruandes, mis käsitleb kasvuhoonegaaside heitkoguste allikatest pärit inimtekkeliste heitkoguste ja neeldumise arvestust.

Ukraina teises riiklikult kindlaksmääratud panuses selgitatakse, et Venemaa agressioonisõja tõttu „on heitkoguste vähendamise ambitsioonikamate eesmärkide kavandamine objektiivselt piiratud, kuna taastumise ulatus, majanduskasvu dünaamika, energiabilansi tulevane struktuur ja süsinikuheite vähendamise tempo on äärmiselt ebakindlad“.

Teise riiklikult kindlaksmääratud panuse rakendamise periood on 1. jaanuarist 2031 kuni 31. detsembrini 2035 ning eesmärk on seatud 2035. aastaks. Teise riiklikult kindlaksmääratud panusega hõlmatud sektorid hõlmavad energiat, tööstusprotsesse ja toodete kasutamist, põllumajandust, maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust ning jäätmeid. See hõlmab kõiki Montreali protokolliga reguleerimata kasvuhoonegaase.

Protsessi kavandamist koordineerib asjaomane valitsusasutus, kusjuures riiklik juhtimine põhineb Ukraina seadusel nr 3991-IX „Riikliku kliimapoliitika aluspõhimõtted“. Hinnangute ja arvestuste puhul võrreldakse sihtaasta koguheitkoguseid võrdlusaasta koguheitkogustega, tuginedes IPCC 2006. aasta suunistele ja kasutades matemaatilisi mudeleid, et töötada välja kolm prognoosistsenaariumi kuni aastani 2050.

Eespool esitatud hinnang kehtib ainult Ukraina kava rakendamise kontekstis. Ukraina kliimaeesmärkide taset ELiga ühinemise kontekstis käsitletakse eraldi.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 15.9

Vahe-eesmärgi nimetus: riikliku jäätmekava aastani 2033 vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 5. reform. Ringmajanduse laiendamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laen

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 15.9 nõuet järgmiselt:

„Riikliku jäätmekava aastani 2033 vastuvõtmist käsitleva Ukraina ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Riiklikus jäätmekavas keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele:

— *kodumajapidamisjäätmete käitlus;*

— *ohtlike jäätmete käitlus;*

— *taristuvajadused;*

— *tegevuskava majandusliku ja rahalise jätkusuutlikkuse analüüs;*

— *majandushoobade rakendamine jäätmekäitluse parandamiseks;*

— *jäätmekäitluse seire ja kontroll;*

— *jäätmekäitluse strateegiline planeerimine Ukrainas;*

— *jäätmekäitluse rakendamine piirkondlikul tasandil.“*

Vahe-eesmärk 15.9 on 15. peatüki (rohepööre ja keskkonnakaitse) 5. reformi rakendamise esimene vahe-eesmärk. Vahe-eesmärgile 15.9 järgneb vahe-eesmärk 15.8, mis käsitleb ringmajanduse põhimõtete rakendamise strateegia ja tegevuskava vastuvõtmist selle rakendamiseks 2026. aasta esimeses kvartalis.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on kooskõlas nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetega rahuldavalt täidetud;

2) ministrite kabineti 27. detsembri 2024. aasta määrus nr 1353-r „Riikliku jäätmekava aastani 2033 kinnitamine“;

3) ministrite kabineti 27. detsembri 2024. aasta määruse nr 1353-r „Riikliku jäätmekava aastani 2033 kinnitamine“ lisa.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 15.9 olulisi elemente.

5. reformi eesmärk on rakendada ringmajanduse ja jäätmekäitluse põhimõtteid. Selleks võttis ministrite kabinet 27. detsembril 2024 vastu riikliku jäätmekava aastani 2033 (edaspidi „riiklik kava“).

Riiklikus kavas on olmejäätmed määratletud laialdaselt, hõlmates nii segaolmejäätmeid kui ka eraldi kogutud olmejäätmeid, mis sisaldavad ka ohtlikke komponente. Ukraina praegune jäätmekäitlussüsteem tugineb suures osas madalatasemelisele tehnoloogiale ning seetõttu ladestatakse jäätmed peamiselt prügilatesse ja prügimägedele. Hoolimata senistest jõupingutustest on elanikkonna hõlmatus jäätmete liigiti kogumise programmidega endiselt madal, vaid ligikaudu 30 %.

Peamised ohtlike jäätmete allikad on tööstus-, põllumajandus- ja transpordiettevõtted, tervishoiuasutused ja kodumajapidamised. Kuigi ohtlike jäätmete aastane kogus vähenes märkimisväärselt sõjajärgsel perioodil aastatel 2010–2022, on jäätmekäitlus endiselt ebatõhus.

Taristu vajadustega seoses on riiklik kava raamdokumendiks, mis tähendab, et konkreetsed taristuobjektid, tehnoloogialahendused ja majanduslikud arvutused tuleb täpsustada piirkondlikes ja kohalikes jäätmekäitluskavades. Kava edukas elluviimine loob eeldatavasti vajalikud tingimused, et meelitada sektorisse nii rahalisi vahendeid kui ka investeeringuid. Riiklikust kavast tulenevate piirkondlike ja kohalike kavade puhul on sõnaselgelt ette nähtud, et need peavad sisaldama majanduslikke arvutusi ja hinnangut nende rakendamise võimekuse kohta. Riiklik kava näeb ette oluliste majanduslike vahendite, sealhulgas põhimõtte „saastaja maksab“ ja laiendatud tootjavastutuse rakendamise. Dokumendis rõhutatakse ka vajadust saavutada kõrge ringlussevõtu tase, et suunata sekundaartoore tagasi majandusringlusse.

Riikliku kava rakendamise peamine oodatav tulemus on jäätmekäitluse kõiki tegevusi hõlmava seire- ja kontrollisüsteemi üldine paranemine. Riiklik kava on peamine raamdokument, mis määrab kindlaks jäätmekäitluse valdkonna riikliku poliitika peamised strateegilised suunad aastani 2033. Seega on see aluseks strateegilisele kavandamisele ja konkreetsete meetmete väljatöötamisele piirkondlikul, kohalikul, ettevõtete ja institutsioonide tasandil. Jäätmetekke tulevaste koguste prognoosid põhinevad strateegiliselt rahvaarvuga ning riigi tootmispotentsiaali ja taristu eeldatava arenguga seotud prognoosidel. Seaduse kohaselt vastutavad kohalikud omavalitsusüksused olmejäätmete käitlemise tagamise ja kõigile oma territooriumil asuvatele jäätmetekitajatele teenuste osutamise eest. Tõhususe parandamiseks ergutatakse territoriaalseid kogukondi tegema koostööd, sealhulgas ühiselt rahastama olmejäätmete töötlemisrajatiste ehitamist, rekonstrueerimist ja hooldust. Kõigis riikliku kava raames koostatud piirkondlikes ja kohalikes kavades tuleb arvesse võtta konkreetseid kohalikke tingimusi ja vajalikke majanduslikke arvutusi.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud